

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

EUROSYSTEM

PL

ECB-PUBLIC

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 10 listopada 2022 r.

w sprawie kas oszczędnościowo-budowlanych

(CON/2022/38)

Wprowadzenie i podstawa prawna

W dniu 21 lipca 2022 r. Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał wniosek Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej o wydanie opinii w sprawie projektu ustawy o kasach oszczędnościowo-budowlanych (zwanego dalej „projektem ustawy”).

Właściwość EBC do wydania opinii wynika z art. 127 ust. 4 oraz art. 282 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz szóstego tiret art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE¹, z uwagi na to, że projekt ustawy dotyczy zasad odnoszących się do instytucji finansowych w zakresie, w jakim wywierają one istotny wpływ na stabilność instytucji i rynków finansowych. Rada Prezesów wydała niniejszą opinię zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego.

1. Założenia projektu ustawy

1.1 Projekt ustawy ustanawia przepisy regulujące ustanowienie i prowadzenie działalności w Polsce kas oszczędnościowo-budowlanych, umożliwiając im działanie w dwóch podstawowych formach prawnych²: (i) jako banków³ w formie spółek akcyjnych, do których w zakresie nieuregulowanym projektem ustawy mają zastosowanie przepisy ustawy – Prawo bankowe⁴, lub (ii) jako spółdzielni⁵, do których w zakresie nieuregulowanym projektem ustawy mają zastosowanie przepisy ustawy – Prawo spółdzielcze⁶.

1.2 Jak wskazano w uzasadnieniu, projekt ustawy stanowi próbę przywrócenia systemu kas oszczędnościowo-budowlanych, który został po raz pierwszy utworzony w prawie polskim w 1997 r.⁷, ale

¹ Decyzja Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz.U. L 189 z 3.7.1998, s. 42).

² Art. 2 ust. 1 projektu ustawy.

³ Banki nie obejmują spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Termin „instytucje kredytowe” w prawie polskim odnosi się wyłącznie do instytucji kredytowych zarejestrowanych w państwach członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) innych niż Polska. Instytucje kredytowe spoza EOG określane są w prawie polskim jako „banki zagraniczne” (art. 2, art. 4 ust. 3 i art. 4 ust. 1 pkt 17–20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2021 r., poz. 2439)).

⁴ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2021 r., poz. 2439).

⁵ Zgodnie z definicją zawartą w art. 1 ust. 1 ustawy – Prawo spółdzielcze spółdzielnia jest dobrowolnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób, o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą.

⁶ Ustawa z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2021 r., poz. 648).

⁷ Zob. ustawę z dnia 5 czerwca 1997 r. o kasach oszczędnościowo-budowlanych i wspieraniu przez państwo oszczędzania na cele mieszkaniowe (Dziennik Ustaw z 1997 r., Nr 85, poz. 538), uchyloną z dniem 1 stycznia 2002 r.

nie został wprowadzony w życie. Ramy prawne funkcjonowania kas oszczędnościowo- budowlanych opierają się na podobnych rozwiązaniach już istniejących w innych państwach członkowskich⁸.

1.3 Projekt ustawy nakłada na kasy oszczędnościowo-budowlane obowiązek prowadzenia działalności na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), która sprawowałaby również nadzór nad kasami oszczędnościowo-budowlanymi⁹. Projekt ustawy określa warunki uzyskania takiego zezwolenia. Obejmują one m.in. dysponowanie kapitałem zakładowym lub funduszami własnymi w wysokości nie niższej od równowartości w złotych 5 mln euro oraz przyjęcie ogólnych warunków prowadzenia działalności oraz ogólnych warunków umów docelowego oszczędzania, a także właściwych regulacji wewnętrznych oraz instrumentów zarządzania, nadzoru oraz kontroli rodzajów ryzyka związanych z prowadzeniem kasy. Ponadto zgodnie z projektem ustawy KNF, w drodze uchwały, może określić szczególne zasady dotyczące wielkości kapitału założycielskiego lub funduszy własnych, szczególne normy płynności oraz normy dopuszczalnego ryzyka w działalności kasy oraz szczególne wymogi sprawozdawcze kas¹⁰. KNF jest również uprawniona i zobowiązana do wydawania zarządzeń oraz wydawania poleceń mających na celu zapewnienie, aby działalność kas oszczędnościowo-budowlanych była zgodna z przepisami projektu ustawy oraz ogólnych warunków umów docelowego oszczędzania¹¹. Projekt ustawy zobowiązuje kasy oszczędnościowo-budowlane do przeznaczania co najmniej 3% wartości środków zgromadzonych z depozytów oszczędnościowo-budowlanych (lub wyższej kwoty wskazanej przez KNF) na fundusz rezerwowy. Środki z funduszu rezerwowego byłyby inwestowane wyłącznie w bezpieczne aktywa określone w projekcie ustawy i byłyby wykorzystywane wyłącznie w przypadku, gdy kredyty oszczędnościowo-budowlane nie mogłyby być wypłacone w terminach określonych w umowach kredytu ze środków znajdujących się w dyspozycji kasy¹².

1.4 Działalność kas oszczędnościowo-budowlanych polega w szczególności na przyjmowaniu na imienne rachunki docelowego oszczędzania wkładów pieniężnych od oszczędzających oraz na udzielaniu oszczędzającym kredytów oszczędnościowo-budowlanych, w celu finansowania wyszczególnionych w ustawie celów mieszkaniowych¹³. W tym celu kasy oszczędnościowo-budowlane będą zawierać z oszczędzającymi umowy docelowego oszczędzania, które są zgodne z ogólnymi warunkami prowadzenia działalności oraz ogólnymi warunkami umów docelowego oszczędzania, określające m.in. cel mieszkaniowy, wysokość sumy umowy docelowego oszczędzania, okres oszczędzania, kwoty i terminy dokonywania wpłat środków pieniężnych przez oszczędzającego i wysokość oprocentowania wkładu oszczędnościowego, zobowiązanie kasy do zawarcia umowy kredytu oszczędnościowo-budowlanego wraz z określeniem warunków i zasad udzielenia tego kredytu, kwoty kredytu oszczędnościowo-budowlanego i wysokość jego oprocentowania oraz sposób i terminy jego wypłacania¹⁴. Okres oszczędzania nie może być krótszy niż cztery lata¹⁵, a wysokość kredytu nie może przekraczać sumy wkładu oszczędnościowego wraz z należnymi odsetkami oraz premii mieszkaniowej¹⁶. Wysokość oprocentowania kredytu nie może

⁸ Zob. uzasadnienie projektu ustawy, str. 15.

⁹ Art. 3 i 4 projektu ustawy.

¹⁰ Art. 4 ust. 2 projektu ustawy.

¹¹ Art. 4 ust. 3 projektu ustawy.

¹² Art. 7 ust. 5 i 6 projektu ustawy.

¹³ Art. 6 i 12 projektu ustawy.

¹⁴ Art. 9 projektu ustawy.

¹⁵ Art. 9 ust. 5 projektu ustawy.

¹⁶ Art. 9 ust. 6 projektu ustawy.

przekraczać wysokości oprocentowania wkładu oszczędnościowego o więcej niż 3 nominalne punkty procentowe oraz jest ono stałe w czasie obowiązywania określających je umów¹⁷. Kredyt mieszkaniowy udzielony oszczędzającemu przez kasę jest zabezpieczony hipoteką a jego kwota nie może być wyższa niż 80% wartości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenia¹⁸. Na finansowanie swojej działalności kasy oszczędnościowo-budowlane mogą zaciągać kredyty lub pożyczki o terminie spłaty do roku oraz emitować bankowe papiery wartościowe, których termin wykupu nie przekracza roku¹⁹.

1.5 W przypadku gdy kasa oszczędnościowo-budowlana wskutek przejściowych trudności finansowych wstrzymuje regulowanie swoich zobowiązań, KNF może nakazać kasie wstrzymanie dokonywania przez okres trzech miesięcy wypłat, z wyjątkiem wypłat związanych z ponoszeniem uzasadnionych kosztów bieżącej działalności.²⁰ Jeżeli w okresie tym nie nastąpi poprawa sytuacji finansowej kasy, KNF może podjąć decyzję o przejęciu kasy przez inną kasę lub o jej likwidacji. W odniesieniu do takiej decyzji projekt ustawy odsyła do stosowania przepisów ustawy - Prawo bankowe²¹.

1.6 KNF, po zasięgnięciu opinii kasy, powołuje przy kasie powiernika i jego zastępcę. Do zadań powiernika należy bieżące kontrolowanie przestrzegania przez kasę postanowień umów docelowego oszczędzania zawieranych pomiędzy kasami a oszczędzającymi na cele mieszkaniowe, a w szczególności kolejności zawierania umów kredytu²².

1.7 Projekt ustawy ustanawia również zasady oszczędzania na cele mieszkaniowe. W tym zakresie projekt ustawy zmienia ustawę o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa²³, wprowadzając uprawnienie dla osób fizycznych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych i oszczędności w kasach budowlanych, podlegających nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w Rzeczypospolitej Polskiej, do otrzymania premii oszczędnościowej przyznawanej corocznie z budżetu państwa w wysokości 20% zgromadzonych w danym roku wkładów pieniężnych (lub 12 000,00 złotych, jeżeli suma wkładów pieniężnych przekracza ten poziom)²⁴. Jeżeli suma oszczędności zgromadzonych w danym roku na rachunku docelowego oszczędzania przekracza tę kwotę, wówczas nadwyżka oszczędności może być podstawą do uzyskania premii w kolejnych latach, do wysokości tej kwoty. W przypadku gdy oszczędzający zawarł więcej niż jedną umowę z kasą oszczędnościowo – budowlaną i suma zgromadzonych oszczędności przekracza wskazaną wysokość maksymalną, oszczędzający zobowiązany jest do wskazania, w ramach której umowy chce otrzymać premię oszczędnościową. Premia byłaby jednak stosowana w pierwszej kolejności do oszczędności wynikających z umów zawartych z wcześniejszą datą.

1.8 Projekt ustawy proponuje rozwiązanie, zgodnie z którym od depozytów oszczędnościowo-budowlanych zgromadzonych w kasach zgodnie z umowami docelowego oszczędzania na cele

17 Art. 11 projektu ustawy.

18 Art. 14 ust. 1 projektu ustawy.

19 Art. 6 ust. 2 projektu ustawy.

20 Art. 13 ust. 1 projektu ustawy.

21 Art. 13 ust. 2 projektu ustawy.

22 Art. 16 projektu ustawy.

23 Ustawa z dnia 26 października 1995 r. o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2021 r., poz. 2224). W projekcie ustawy ustawa ta nazywana jest ustawą o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego, ponieważ nazwa ustawy została zmieniona po sporządzeniu projektu ustawy w dniu 10 sierpnia 2022 r. na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2022 r.

24 Art. 18 projektu ustawy.

mieszkaniowe jest odprowadzana rezerwa obowiązkowa, o której mowa w ustawie o Narodowym Banku Polskim²⁵ (zwanej dalej „ustawą o NBP”)²⁶.

2. Uwagi

2.1 EBC przypomina swoją opinię na temat wcześniejszego projektu ustawy mającego na celu stworzenie ram prawnych działalności kas oszczędnościowo-budowlanych w Polsce, który jednak nie został przyjęty²⁷. W opinii tej EBC wypowiedział się na temat proponowanego wyłączenia, na mocy wcześniejszego projektu ustawy, kas oszczędnościowo-budowlanych z obowiązku utrzymywania rezerw obowiązkowych w Narodowym Banku Polskim (NBP), a także na temat obliczania proponowanych składek kas oszczędnościowo-budowlanych na rzecz polskiego systemu gwarantowania depozytów²⁸. Projekt ustawy nie powiela jednak rozwiązań przewidzianych w tym wcześniejszym projekcie ustawy.

2.2 EBC rozumie, że zgodnie z projektem ustawy kasy budowlane kwalifikują się jako instytucje kredytowe w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013²⁹. Instytucje kredytowe definiuje się jako przedsiębiorstwa, których działalność polega między innymi na przyjmowaniu od ludności depozytów lub innych środków podlegających zwrotowi oraz udzielaniu kredytów na własny rachunek. Kasy budowlane spełniają oba te funkcjonalne kryteria działalności instytucji kredytowej, ponieważ: i) przyjmują depozyty od osób fizycznych, tj. „od ludności”, oraz ii) udzielają kredytów na własny rachunek. W tym względzie EBC zauważa, że jedynymi podmiotami w Polsce, które spełniają kryteria funkcjonalne instytucji kredytowych, ale są wyłączone z zakresu zarówno rozporządzenia (UE) nr 575/2013, jak i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE,³⁰ są spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe³¹. W rezultacie rozporządzenie (UE) nr 575/2013, które stosuje się w Polsce bezpośrednio, bez konieczności jego transpozycji, miałyby zastosowanie do kas oszczędnościowo-budowlanych działających albo w formie banków będących spółkami akcyjnymi, albo w formie spółdzielni.

2.3 EBC zauważa, że projekt ustawy³² uprawniałby KNF do wydawania konkretnych uchwał, które mają zastosowanie wyłącznie do kas oszczędnościowo-budowlanych. Ponieważ jednak rozporządzenie (UE) nr 575/2013³³ w dużej mierze harmonizuje kapitał, płynność i sprawozdawczość na poziomie Unii, nie jest jasne, jakie konkretne wymogi należy przez to rozumieć i w jaki sposób będą one współdziałać z wymogami unijnymi. Ponadto wymóg, by kasy budowlane przeznaczały 3% zgromadzonych depozytów

25 Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2022 r., poz. 492).

26 Art. 21 projektu ustawy.

27 Zob. opinię CON/2010/81. Opinie EBC są dostępne na stronie internetowej EUR-Lex.

28 Zob. pkt 2.1 i 2.2 opinii CON/2010/81.

29 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

30 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

31 Zob. art. 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 w zw. z art. 2 ust. 5 pkt 19 dyrektywy 2013/36/UE.

32 Zob. art. 4 ust. 2 projektu ustawy.

33 Zob. część trzecią i szóstą oraz część siódmą A rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

oszczędnościowo-budowlanych na fundusz rezerwow³⁴ stanowi szczególny przykład złożoności interakcji między projektem ustawy a wymogami prawa Unii. Ponadto projekt ustawy umożliwia kasom oszczędnościowo-budowlanym inwestowanie tego funduszu rezerwowego w określone aktywa wysokiej jakości³⁵. Może to kolidować z wymogami dotyczącymi dźwigni finansowej, kapitału ważonego ryzykiem, płynności i finansowania określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013³⁶. EBC wzywa polskiego ustawodawcę do rozważenia, w jaki sposób można rozwiązać tę kwestię w projekcie ustawy.

2.4 W kontekście płynności EBC zauważa, że projekt ustawy ogranicza zdolność instytucji budowlanych do emisji dłużnych papierów wartościowych poprzez narzucenie maksymalnego pierwotnego terminu wykupu wynoszącego jeden rok dla każdej emisji wykorzystywanej do finansowania kredytów oszczędnościowo-budowlanych³⁷. Z punktu widzenia stabilności finansowej takie ograniczenie może nie być pożądane, ponieważ kredyty hipoteczne mają zazwyczaj długi termin zapadalności a ograniczenie takie może nadmiernie ograniczyć zakres zarządzania ryzykiem płynności finansowania.

2.5 Ponadto, mając na uwadze, że dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE³⁸, która reguluje naprawę oraz restrukturyzację i uporządkowaną likwidację instytucji kredytowych, ma zastosowanie do instytucji kredytowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, należy uwzględnić możliwe następstwa stosowania tych przepisów do kas oszczędnościowo-budowlanych. W tym kontekście można wskazać na przykład, że nałożone przepisami projektu ustawy ograniczenie możliwości emitowania przez kasy oszczędnościowo-budowlane dłużnych papierów wartościowych, które polega na ustaleniu, że maksymalny termin wykupu takich dłużnych papierów wartościowych wykorzystywanych do finansowania udzielania kredytów oszczędnościowo-budowlanych nie może przekraczać jednego roku³⁹, może mieć wpływ na zdolność kas oszczędnościowo-budowlanych do spełnienia wymogów minimalnych w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL), ponieważ jako MREL kwalifikuje się w pełni tylko instrumenty zobowiązań kwalifikowanych o rezydualnym terminie zapadalności wynoszącym co najmniej rok⁴⁰.

2.6 We wcześniejszych opiniach⁴¹ EBC stwierdził, że państwa członkowskie, których walutą nie jest euro, zachowują swoje uprawnienia w dziedzinie polityki pieniężnej zgodnie z prawem krajowym. Wraz z wprowadzeniem euro polityka pieniężna Polski będzie musiała być zgodna z zasadami operacyjnymi Eurosystemu. W związku z tym instytucje kredytowe powinny znać wymogi, które będą miały do nich zastosowanie po wdrożeniu jednolitej polityki pieniężnej w Polsce. W związku z powyższym EBC zauważa, że wymogi Eurosystemu w zakresie utrzymywania rezerwy obowiązkowej mają zastosowanie do podmiotów spełniających funkcjonalne kryteria „instytucji kredytowej” określone w definicji zawartej w

34 Art. 7 ust. 5 projektu ustawy.

35 Art. 7 ust. 3 projektu ustawy.

36 Zob. część drugą, szóstą i siódmą rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

37 Art. 6 ust. 2 projektu ustawy.

38 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 190).

39 Art. 6 ust. 2 projektu ustawy.

40 Zob. art. 45b ust. 1 lit. c) dyrektywy 2014/59/UE.

41 Zob. np. pkt 2 opinii CON/2016/40, pkt 2.2 opinii CON/2018/48 oraz pkt 3.1 opinii CON/2021/17.

zasadach Eurosystemu dotyczących rezerw obowiązkowych⁴², która odsyła do definicji zawartej w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013. Ponieważ kasy oszczędnościowo-budowlane spełniają oba kryteria funkcjonalne „instytucji kredytowej”, po przyjęciu przez Polskę euro podlegałyby one wymogom Eurosystemu w zakresie rezerw obowiązkowych. Wymogi te, wraz z odnośnym systemem sankcji⁴³, znajdują wówczas bezpośrednie zastosowanie na mocy prawa Unii.

2.7 W projekcie ustawy zaproponowano rozwiązanie, zgodnie z którym kasy budowlane byłyby zobowiązane do utrzymywania rezerw obowiązkowych w NBP⁴⁴. Brzmienie projektu ustawy nie jest jednak w tym względzie w pełni jasne i nie wyklucza interpretacji, zgodnie z którą kasy budowlane działające w formie spółdzielni byłyby wyłączone z obowiązku utrzymywania rezerw obowiązkowych. Wynika to z faktu, że przepis projektu ustawy odsyła do ustawy o NBP, która reguluje jedynie wymogi dotyczące rezerwy obowiązkowej w odniesieniu do banków oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, ale nie nakłada wyraźnie obowiązku utrzymywania rezerwy obowiązkowej na spółdzielnie. EBC sugeruje, aby w celu zagwarantowania pewności prawa polski ustawodawca wyjaśnił tę kwestię, w tym docelowo poprzez odpowiednią zmianę ustawy o NBP.

2.8 Na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE wydaje się⁴⁵, że depozyty oszczędnościowo-budowlane gromadzone w kasach oszczędnościowo-budowlanych byłyby objęte krajowym systemem gwarantowania depozytów, ponieważ kasy oszczędnościowo-budowlane spełniają kryteria „instytucji kredytowej” na mocy prawa Unii⁴⁶. Miałyby to zastosowanie zarówno w przypadku kas oszczędnościowo-budowlanych działających w formie banków, jak i spółdzielni, ponieważ te ostatnie również przyjmują depozyty od ludności i udzielają kredytów na własny rachunek. EBC rozumie jednak, że taka wykładnia może być kwestionowana na gruncie prawa polskiego⁴⁷, ponieważ kwestia ta nie jest uregulowana w projekcie ustawy, a podmiotami objętymi ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym⁴⁸ są banki mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (z wyjątkiem banków hipotecznych), oddziały banków zagranicznych z siedzibą poza Unią oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe. W związku z tym, jakkolwiek wydaje się, że system gwarantowania depozytów obejmuje kasy oszczędnościowo-budowlane działające w formie banków, trudniej jest stwierdzić, że system ten obejmuje kasy oszczędnościowo-budowlane działające w formie spółdzielni. Z tego powodu projekt ustawy powinien zostać zmieniony w celu dostosowania go do prawa Unii. Kwestie dotyczące połączeń, likwidacji i upadłości są odmiennie uregulowane dla banków w formie spółek akcyjnych i dla banków w formie spółdzielni⁴⁹. Możliwość prowadzenia działalności przez kasy oszczędnościowo-budowlane w dwóch tak różnych

42 Zob. art. 2 ust. 4 rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2021/378 z dnia 22 stycznia 2021 r. w sprawie stosowania wymogów dotyczących utrzymywania rezerwy obowiązkowej (EBC/2021/1) (Dz.U. L 73 z 3.3.2021, s. 1).

43 Zob. art. 7 rozporządzenia Rady (WE) nr 2531/98 z dnia 23 listopada 1998 r. dotyczącego stosowania stóp rezerw obowiązkowych przez Europejski Bank Centralny (Dz.U. L 318 z 27.11.1998, s. 1) oraz rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego (WE) nr 2157/1999 z dnia 23 września 1999 r. w sprawie uprawnień Europejskiego Banku Centralnego do nakładania sankcji (EBC/1999/4) (Dz.U. L 264 z 12.10.1999, s. 21).

44 Art. 21 projektu ustawy.

45 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 149).

46 Zob. art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

47 Zob. pismo Prezesa NBP skierowane do szefa Kancelarii Sejmu z dnia 8 lipca 2022 r., str. 5.

48 Zob. art. 2 pkt 41) oraz art. 17 i 18 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2022 r., poz. 793).

49 Zob. art. 124 i art. 146b-169 ustawy – Prawo bankowe oraz art. 96-102 i 113-117 ustawy – Prawo spółdzielcze.

formach prawnych może uniemożliwić w praktyce zastosowanie rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy, dotyczących np. przejęcia kasy oszczędnościowo-budowlanej, która jest spółdzielnią, przez inną kasę oszczędnościowo-budowlaną w wyniku decyzji KNF wydanej w związku ze złą sytuacją finansową przejmowanej kasy oszczędnościowo-budowlanej. Wynika to z faktu, że w odniesieniu do decyzji KNF projekt ustawy odnosi się jedynie do stosowania niektórych przepisów ustawy – Prawo bankowe, podczas gdy ustawa – Prawo spółdzielcze zawiera odrębne przepisy dotyczące łączenia spółdzielni⁵⁰. Aby zagwarantować pewność prawa, EBC proponuje, by kwestie te zostały rozwiązane w projekcie ustawy.

Niniejsza opinia zostanie opublikowana na stronie internetowej EUR-Lex.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 10 listopada 2022 r.

[podpis]

Prezes EBC

Christine Lagarde

⁵⁰ Zob. art. 96 -102 ustawy – Prawo spółdzielcze.